

Arnat angutillu ajornartorsiornerminni qimarngusariaqalernerminnilu naligiinnerusumik sullinneqarsinnaanissaat siunertaralugu Nunatsinni qimarnguiit atorneqarnerat pillugu aammalu tassunga tunngatillugu qimarnguiit pisariaqartinneqarnerat aammalu kommunit allallu qimarnguinnik ingerlatsiumasut nutaamik qimarnguiliortoqarnissaanut imaluunniit pioreersut iluarsartuunneqarnissaanut periarfissaqartinneqarnissaannik misissuisoqarnissaa siunertaralugu qimarnguiit pillugit Naalakkersuisut misissuinermik ingerlatsinissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.
(Inatsisartunut ilaasortanit, Knud Kristiansenimit aamma Gerhardt Petersenimit, Atassut, saqqummiunneqartoq)

pillugu

Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliap

Isumaliutissiissutaa

Siunnersuut aappassaaneerneqarnermini saqqummiunneqartoq

Ataatsimiititaliaq kingullermik suliarinninnermini ukuninnga inuttaqarpoq:

Inatsisartunut ilaasortaq Lars P. Mathæussen, Siumut, siulittaasoq
Inatsisartunut ilaasortaq Knud Kristiansen, Atassut, siulittaasup tullia
Inatsisartunut ilaasortaq Karl-Kristian Kruse, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Anders Olsen, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Agathe Fontain, Inuit Ataqtigiit
Inatsisartunut ilaasortaq Mimi Karlsen, Inuit Ataqtigiit
Inatsisartunut ilaasortaq Juliane Henningsen, Inuit Ataqtigiit

Ulloq 6. maj 2014-imi siullermeerinerup kingorna siunnersuut ataatsimiititaliamit sukumiisumik naliliivigineqarpoq.

Siunnersuutip imarisaa siunertaalu

Qimarnguiit atorneqarnerinut aammalu qimarnguinnik atuinermik pisariaqartitsinermik sanilliussisoqarnissaannik Naalakkersuisut nuna tamakkerlugu misissuinissaannut Inatsisartunit taparserneqarnissaa aalajangiiffigisassatut siunnersuummi matumani siunnersuuteqartut

kissaatigaat. Aammattaaq nutaanik sanaartornissamut imaluunniit qimarnguinnik iluarsartuussinissanut matussutissat ilaannik kommunit allallu qinnuteqarnissamik pisariaqartitsinersut misissorneqarnissaa siunnersuuteqartut kissaatigaat.

Innuttaasut tamarmik suaassuseq apequtaatinnagu naligiimmik qimarnguinnik atuisinnaanissaat siunnersuuteqartut piumasaraat.

Siunnersuutip Inatsisartuni siullermeerneqarnera

Siullermeerinermi siunnersuut annertuumik tapersorsorneqarpoq. Tassa Naalackersuisunit partiinit – Siumut kisimi pinnani. Nutaanik qimarnguiliornissamut misissuinernik aallartitsinissaq Siumup nangaanartoqartippaa, qimarnguimmi amerlanerit persuttaasanernut akuersinertut, persuttaasarnerullu annikillisinneqarnissaanut suliniutinut ungavarterinertut Siumumiit isumaqarfigineqarmat.

Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliarinninnera

Qimarnguinni arnat angutillu ataatsimoortinneqartarnissaannut isumaq arlaataluunniit saqqummiussimangilaa aammalu isuma tamanna ataatsimiititaliami siunnersuuteqartunilluunniit isumaqatigineqanngimmat tamanna annertunerusumik suliarineqanngilaq.

Naalackersuisut ersarissumik isummernerat ataatsimiititaliamit isumaqatigineqarpoq, taamaattumik persuttaasarneq pinerlunneruvoq akuerineqarsinnaanngitsoq. Ajoraluartumik persuttaasarneq inuiaqatigiinni annertuvoq ajornartorsiutaallunilu uppersarsarneqartoq, taamaattumik persuttaasarnerup akiorniarneqarneranut suliniutit pisariaqartumik annertuujusariaqarput, persuttaasarneq persuttaanernullu pissutaasut nungutillugit.

Arnat amerlanerungaartut qimarnguinnik atuinissamik pisariaqartitsisuusartut misissuinerup uppersarsassagaa ilimanarpoq, qanorli pisariaqartitsitiginermik misissuinissaq utaqqimaalaaqqaartigu. Inuiaqatigiit akornanni persuttaasarnerup annertunera qularnanngitsumik suli oqallisigiuminnaatsinneqartarpoq, angutinulli persuttaasarneq suli nipangiusimaneqarnerusarluni. Inooqatigiit aappariillu akornanni persuttaatarneq aammalu allatigut persuttaasarnerup annertunera inuit akornanni nalinginnaasumik siammasissumillu oqallisigineqartarunangilaq, oqallisigineqartariaqaralarpoq, ileqquliunneqarniassammat naleqartinneqarluni persuttaasarnerup akuerineqarsinnaannginnera.

Persuttaasarnerup akuerineqarsinnaannginnera aammalu assersuutigalugu kinguaassiuutitigut innarliisarnerit kanngutsaatsuliornerit, taakkulu pillugit oqaloqatigiinnerit pingaarutillit angerlarsimaffinnut ataasiakkaanut nalinginnaasumillu inuit akornanni oqaluserineqartariaqarput, taamaalilluni akerliuneq akuersaannginnerlu innuttaasunut tamanut ikkussinnaaniassammat eqqartorneqarlunilu. Persuttaasarneq nipangiusimaneqassanngilaq, aammalu sukkulluunniit periarfissaqartillugu ikinngutigiit

ilaqutariillu akornanni persuttaasarneq persuttaanissamillu sioorasaarisarnerit akuerineqarsinnaasussaangikkaluarpud.

Persuttaasarnermi ajornartorsiut allatigullu kanngunarsaasarnerit aaqqinneqartinnagit qimarnguiit atuunnissaminnut pissutissaqarluarpud. Naalakkersuisut paasissutissiinerattuut arfineq marlunnik qimarngueqarpugut. Tunumi qimarngueqannginnera angutinullu qimarnguiusinnaasunik neqerooruteqannginnera maluginiagassaavoq. Suaassuseq aammalu nunap suatungaani najugaqarneq apeqqutaatinnagit kinaluunniit qimarnguinnut inissinneqarnissamik innersuunneqartariaqarpoq, taamaalilluni innuttaasut ilaat persuttaasartunut pinaveersaartinneqarnissaat illersorneqarnissaallu inuiaqatigiinnit qulakkeerneqassamat.

Qimarnguinnik pioreersunik atuneq pillugu misissuineramik ingerlatsinissaq pillugu siunnersuummi, misissuinermilu inernerit qimarnguinnik pisariaqartitsinermut uuttuutaasussaamat ataatsimiititaliap erseqqissaassutigissavaa.

Misissuinissamik aalajangernermi nutaanik qimarnguinnik sananiartoqanngilaq matusiniartoqaranilu, misissuinerli siumut isigisumik suliniutinut annertuumik paasissutissiisinaavoq, taamaaliornikkut taakku taamaassorinninnernik eqqoriaanernillu tunngaveqaratik ilisimalikanik/piviusunillu tunngaveqassallutik.

Persuttaasarnerup akiorniarneqarnera Naalakkersuisunit suliniutigineqartoq ataatsimiititaliamit ilaatigut tapersorsorneqarpoq, kisianni tassa uparuaqqinneqassaaq, persuttarneqarsimasut angerlarsimaffimminniit illoqarfigisaminniillu nunaqarfigisaminniilluunniit qimarngusariaqartarnerat persuttaasullu angerlarsimaannartarnerat kusanangimmat. Imaattariaqaraluanginnerluni persuttaasoq nuna tamakkerlugu katsorsaavimmi, akissuteqaammi Qeqertarsuarminnissaanik innersuunneqartumi, pinngitsaaliissummik katsorsarneqassasoq. Immitsinnut aperiarisariaqarpugut, innuttaaqataasunut persuttaasartunut, siorasaarisartunut eqqissiviillioortitsillutik qunusaarisartunut suliniutit suut periarfissaanersut. Persuttaasoqartartillugu nakuusertoqartartillugulu naammattumik iliuuseqartarsimassanngilagut.

Angerlarsimaffiit inersimasullu politiit ulloq unnuarlu nalunaarusiaanni eqqissiviillioortitsillutit nalunaarsorneqarsimasut, aalakoornuarnarup kinguinngua ornillugit politiit kommuniniillu persuttaattoqannginnissaanik oqaloqatigalugit pinaveersaartitsineramik suliaqarluni orninneqartarnerannik suliniut "Kamaannata oqaloqatigiitta" ataatsimiititaliamit annertuumik tapersorsorneqarpoq. Pinaveersaartitsinermi suliniutigineqartoq pitsaasoq nuna tamakkerlugu qaqugu siaruarneqassanersaq ataatsimiititaliamit apeqqutigineqarpoq.

Persuttarneqarsimasut, siorasaarneqarsimasut allatullu nakuuserfigineqarsimasut angerlarsimaffimminnit qimarnguinnut qimaasariaqartarnerat pissusissamisuumngitsutut ataatsimiititaliamit isumaqarfigineqarpoq.

Siunnersuummik matuminnga aappassaaneerinissamut, persuttaasoq eqqunngitsuliorsimatillugu qunusaarisimatillugulu, piaartumik pisariitsumillu angerlarsimaffimmiit ilaqutariinniillu perulluliorfigisimasaanit pinngitsaalillugu, assersuutigalugu ineqarnermut inatsimmi tunngavissaqarluni, peersinneqarsinnaanera pillugu Naalakkersuisoq nassuiaateqassasoq ataatsimiititaliamit qinnuigineqassaaq. Tamanna persuttarneqarsimasup angerlarsimaffini qimallugu qimarnguimmuut qimaasariaqarneranut taarsiullugu.

Aammattaaq tamatumunnga atatillugu Folketingip 2012-imi qanilleqqusaannginneq peersitsisarnerlu pillugit inatsisaani akuerineqartumi issuarneqartoq ataatsimiititaliamit (Peersinneqartarnek qanilleqqusaannginnerlu) Naalakkersuisut 2014-imiit 2017-imut persuttaasarneq pillugu periusissiaanni iliuusissatullu pilersaarutaanni suliniut 18 immikkut apeqqutigineqassaaq. (Malersuisarneq pillugu inatsit). Innuttaasut persuttaanernut siorasaarinernullu illersorniarlugit inatsisip taassuma Kalaallit Nunaanni atuutsinneqalernissaanut immikkut pilersaaruteqartoqarpa?

Persuttaasarnerup sapinngisamik annertunerpaamik appartinneqarnissaanut suliniutit nukiillu suut sunniuteqarnerussappat? Tamatumunnga ilisimasat Naalakkersuisunut ujarorneqarput.

Persuttaasarnernut suliniutit suliniarfigineqartunut arlalinnut sammitinneqarnissaat ataatsimiititaliamit ilisimaarineqarpoq. Kinguaariit ingerlaneranni persuttaasarneq sioorasaarisarnerlu innuttaasuni inuiaqatigiinnilu sunniuteqartarmat, innuttaasut akornanni annertuumik eqquisimavoq, kingorna kinguaariit suaassutsillu akimorlugit siamasissumik immikkut suliniuteqarnissaq pisariaqalerluni. Oqaatigineqareersutut, pinaveersaartitsinermik suliniutit arlaqartut saniatigut, persuttarneqarsimasunut persuttaasartunullu toqqaannartumik neqerooruteqarnermik 2014-miit 2017-imut Naalakkersuisut periusissiaat iliuusissatullu pilersaarutaat tunngaviummik ataatsimiititaliap tapersersorpai.

Persuttaasarnerup iliuuseqarfiginiarneqarnerani qimarnguiit suli neqeroorutaapput pingaarutillit, misissuinissarlu kissaatigineqartoq apeqqutaatinnagu maannangaaq qimarnguinni sulisoqarnerup nukittorsarneqarnissaanik suliniuteqartoqarnissaanut pilersaarusiortoqassasoq ataatsimiititaliamit kissaatiginarnerutinneqarpoq, taamaaliornikkut assersuutigalugu meerarpassuarnut anaanatik ilagalugit aamma qimarnguinnut qimaasariaqarsimasunut isumassuinissamut neqeroorutit nukittorsarneqarsinnaaqullugit. Nalunngilarput 2011-imi meeqqat 300-t missaat nunatsinni qimarnguinniissimasut, taakkulu meeqqat immikkut ikiorserneqarnissaat isumassorneqarnissaallu pingaaruteqarluinnarpoq.

Qimarnguinni sulinermut tunngatillugu arnarpassuit namminneq piunmassusertik naapertorlugu uummatitik kissalaartillugit tuppallersaallutillu tapersersuillutik arnanut meeqqanullu persuttagaasimasunut sullissisarsimasunut ataatsimiititaliaq nersorinnilluni qujassuteqarpoq.

Piffissap ungasippallaangitsup iluani persuttaasernerup unitsinneqarnissaanut, persuttaasernerullu ingerlaavartup unitsilluinnarneqarnissaanut ersarissumik politikkeqarnissaq ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq, taamaalilluta qimarnguiit ilorrisimaarfinngortissinnaaniassagatsigit.

Siunnersuutip aningaasatigut kingunerisassai

Siunnersuutip piviusunngortinneqarnerani aningaasatigut kingunerisassai siunnersuuteqartunit ima allaaserineqarpoq:

Misissuinermut tunngatillugu aningaasartuutit aningaasaliussaareersut iluini naammassineqarsinnaassasut naatsorsuutigineqartariaqarpoq, missiliorparput tamanna 100.000 kr.-it tungaanut naleqassasoq, tamatumalu kingunerisaanik Qimarnguiit pillugit inatsisitigut sinaakkutarineqartut ullutsinnut naleqqussarlugit piareersaataasumik suliarineqarnerannut ukiumut sulinerup affaatut naleqassasoq naatsorsuutigineqassaaq. Tamatuma saniatigut Nunatsinni Kommunit aamma/imaluunniit Namminersorlutik ingerlataqarumasut qimarnguinnik nutaalianik sanaartortitsissappata imaluunniit pioreersunik iluarsartuussititsissappata sanaartugassap iluarsagassalluunniit nalingata affaata tungaanut Namminersorlutik Oqartussat tapiisinnaanissaat periarfissaalerpat tamanna aningaasartornerulernerneq kinguneqassaaq. Maannangaaq taggikkuminaappoq aningaasartornerulerneq qanoq annertutigissanersoq, taamaattorli pilertortumik pitsaasumillu ikiorsiisoqarneratigut innuttaasut ataasiakkaat ilaqutariilluunniit nukissaqarluarlutik nalinginnaasumik inuiaqatigiit ineriartortinneqarneranni peqataaqqilernissaat anguniarlugu aningaasaliinerussaaq imminut akilerluartussaq.

Siunnersuuteqartunit saqqummiunneqartoq ataatsimiititaliamit tusaatissatut tiguneqarpoq. Siunnersuuteqartut oqaatigisaannut ilassutitut ataatsimiititaliamit oqaatigineqassaaq inuiaqatigiinni persuttaasoqartarunnaarpat inunnut ataasiakkaanut inuiaqatigiinnullu tamanut tamanna annertuumik iluanaarutaassammat.

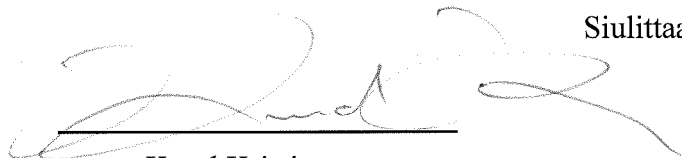
Ataatsimiititaliap inassuteqaataa

Tunnagavilersuutaasut allassimasut tunngavigalugit ataatsimiititaliap isumaqatigiittup siunnersuutip ilusimisut iluseqartup akuersissutigineqarnissaa inassutigaa.

Taama naatsumik oqaaseqarluni isumaliutissiisummilu oqaatigineqartunik paasinnilluni siunnersuut ataatsimiititaliap aappassaaniigassanngortippaa.

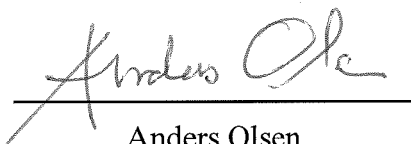
Lars P. Mathæussen,
Siulittaasoq

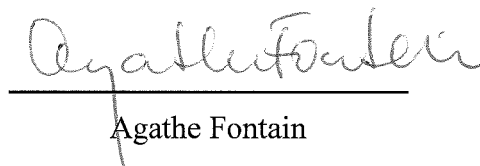
Knud Kristiansen

Karl-Kristian Kruse

Anders Olsen

Agathe Fontain

Mimi Karlsen

Juliane Henningsen